

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 53

van **KATJA VERHEYEN**

datum: 23 oktober 2019

aan **WOUTER BEKE**

VLAAMS MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID, GEZIN EN ARMOEDEBESTRIJDING

Jeugdhulp - Formele procedure inzagerecht dossiers

Jongeren in de jeugdhulp komen meestal met meerderde diensten in contact. Deze diensten moeten een dossier dat vaak elementen bevat die tekenend en ingrijpend zijn geweest in het leven van de betrokkene, zorgvuldig bijhouden en veilig bewaren. De inhoud van deze dossiers kan voor de betrokkene cruciaal zijn om zijn of haar verleden in een juiste context te plaatsen en/of te verwerken.

Tot voor kort waren er verschillende regels over de bewaartermijnen van die dossiers. Sommige bleven bewaard tot 10 jaar na de stopzetting van de hulpverlening, andere tot 10 jaar nadat de jongere meerderjarig werd. Sinds 7 juli 2019 geldt voor de publieke instanties in de jeugdhulp dat de dossiers voortaan bijgehouden worden tot de betrokken jongere 35 jaar is geworden. Bij het afsluiten van het dossier wordt de betrokkene hiervan op de hoogte gebracht. Deze nieuwe maatregel geldt niet voor de gemeenschapsinstellingen.

1. Is in een formele procedure voorzien tot inkijken van het dossier door de betrokkene/jongere?

Zo ja:

- a) is deze procedure uniform en voor de verschillende instanties binnen de jeugdhulp van toepassing;
- b) is dit zowel van toepassing tijdens de hulpverlening als na de stopzetting van de hulpverlening;
- c) wie is hier het aanspreekpunt voor de betrokkene om toegang te krijgen tot zijn of haar dossier;
- d) wat is de behandeltermijn van de aanvraag tot inzage in het dossier;
- e) welke informatie uit het dossier wordt ter beschikking gesteld en welke criteria worden hiervoor gehanteerd;
- f) wordt in enige vorm van psychologische begeleiding - gezien de soms confronterende en pijnlijke aard van de inhoud - voorzien bij raadplegen van het dossier?

Zo neen, waarom is de keuze gemaakt om in geen formele procedure tot inkijken van het dossier te voorzien voor de betrokkene?

2. Is in een gelijkaardige procedure voorzien voor de ouders van een betrokken jongere?

Zo ja:

- a) is dit zowel van toepassing tijdens de hulpverlening als na de stopzetting ervan;
- b) verschilt de info die de ouders krijgen met de info die de jongere heeft verkregen?
Hebben de ouders ook na de stopzetting van de hulpverlening toegang tot het dossier?

Zo neen, waarom is de keuze gemaakt om in geen formele procedure tot inkijken van het dossier te voorzien voor de ouders?

ANTWOORD

op vraag nr. 53 van 23 oktober 2019

van **KATJA VERHEYEN**

1. a-c) De regelgeving over de verplichte bewaartermijnen van dossiers jeugdhulp werd recent aangepast in de besluiten van de Vlaamse regering betreffende integrale jeugdhulp en betreffende de erkenningsvoorwaarden en subsidiëeringsnormen voor voorzieningen Jeugdhulp naar het moment waarop de jongere de leeftijd van 35 jaar bereikt. Na het verstrijken van de bewaartermijn worden de dossiers vernietigd.

Het gaat om volgende dossiers:

- gemandateerde voorzieningen (BVR van 22 maart 2019)
- toegangspoort (BVR van 22 maart 2019)
- de sociale diensten jeugdrechtbank (BVR van 22 maart 2019)
- private voorzieningen jeugdhulp (BVR 5 april 2019)

De aanpassing naar de leeftijd van 35 jaar is een logisch gevolg van de huidige bewaartermijn enerzijds en een verruiming van de mogelijkheden inzake voortgezette hulpverlening die mogelijk is tot de leeftijd van 25 jaar anderzijds.

De keuze voor een vaste bewaartermijn tot de leeftijd van 35 jaar in plaats van een maximale bewaartermijn zorgt voor gelijkheid voor alle minderjarigen. Voor alle dossiers die door vermelde diensten worden bijgehouden geldt dat deze na afsluiten bewaard worden tot de leeftijd van 35 jaar. Deze zienswijze trekken we ook door naar de dossiers die worden bijgehouden door private voorzieningen jeugdhulp. Uniformiteit in de bewaartermijn was ook een vraag vanuit de gebruikersorganisaties zelf.

Voor dossiers in de gemeenschapsinstelling is er nog geen wettelijke regeling, maar is het de bedoeling op termijn een gelijkaardige termijn vast te leggen. Voor dossiers bij de jeugdrechtbank geldt een aparte inzage regeling op grond van artikel 55 Jeugdbeschermingswet

Vanuit het agentschap Opgroeien wensen we de cliënt bij het afsluiten van het dossier op een uniforme manier te informeren over de bewaartermijn van zijn dossier.

De procedure is uniform in die zin dat bij het afsluiten van het dossier de betrokkene vanuit het agentschap schriftelijk geïnformeerd wordt over de bewaartermijn en het feit dat hij inzage heeft in het dossier. Het recht op toegang omvat ook het recht op een kopie.

De minderjarige is het best geplaatst om te beoordelen of zijn dossier na het verstrijken van de bewaartermijn voor hem nog enig nut kan hebben. Indien de betrokkene oordeelt dat dit het geval is, moet hij de mogelijkheid krijgen om erover te beschikken onder de vorm van een kopie.

Voor de eigen diensten (ondersteuningscentra jeugdzorg, toegangspoort en sociale diensten jeugdrechtbank) kan de vraag tijdens de hulpverlening gericht worden aan de betreffende dossierbehandelaar die de vraag dan steeds bespreekt met de teaverantwoordelijke. Na de hulpverlening kan de vraag ook gericht worden via de algemene contactgegevens per regio. Voor de private voorzieningen werd een sjabloonbrief door het agentschap ter beschikking gesteld. Het is het

een beleidsbeslissing om een eigen procedure uit te werken voor inzage in het dossier.

- d) De behandeltermijn voor vragen tot inzage van het dossier bedraagt 15 kalenderdagen na ontvangst van het verzoek. Voor gegevens die bij de toegangspoort en de gemandateerde voorzieningen worden bewaard, kan het recht op inzage worden uitgesteld tot uiterlijk op het ogenblik waarop de toegangspoort of de gemandateerde voorziening een beslissing neemt. Voor gegevens die bij de sociale dienst worden bewaard, wordt het recht op toegang verleend uiterlijk op het ogenblik van de eerste beschikking van de jeugdrechter of het eerste vonnis van de jeugdrechtbank.
- e) Het dossier bestaat uit alle persoonsgegevens die worden verwerkt in een document, verslag hulpverleningsvoorstel- of beslissing en alle gegevens die zijn ingebracht n.a.v. een overleg met externe partners.

De toegang tot het dossier is onderworpen aan de regelgeving betreffende de bescherming persoonsgegevens.

Dit wil zeggen dat de toegang niet geldt voor :

- 1° de stukken die werden opgesteld ten behoeve van de gerechtelijke overheden;
- 2° de gegevens die onder de agogische exceptie vallen (waarover de minderjarige in zijn belang niet werd geïnformeerd)
- 3° gegevens die worden verstrekt door derden zonder dat ze daartoe verplicht werden en die ze als vertrouwelijk hebben bestempeld.

Als bepaalde gegevens ook een derde betreffen en volledige inzage in die gegevens door de betrokkene afbreuk zou doen aan het recht van de derde op bescherming van zijn persoonlijke levenssfeer, wordt de toegang tot die gegevens verstrekt via gedeeltelijke inzage, een gesprek of een rapportage.

- f) Psychologische begeleiding bij raadplegen van het dossier wordt niet standaard voorzien. Wel kan iedereen bij de uitoefening van het toegangsrecht naar eigen keuze worden bijgestaan door een door het beroepsgeheim persoon. Specifiek voor de minderjarigen en voor de ouders en opvoedingsverantwoordelijken is voorzien in bijstand door een vertrouwenspersoon, vermeld in artikel 2/1 van het decreet betreffende de integrale jeugdhulp en, wat de minderjarige betreft, door de vertrouwenspersoon, vermeld in artikel 24 van het decreet van 7 mei 2004 betreffende de rechtspositie van de minderjarigen.

2. De procedure voor inzage in het dossier is dezelfde als deze voor minderjarigen.

Art. 77§ 5 van het decreet betreffende de integrale jeugdhulp en artikel 22, §5 van het decreet rechtspositie minderjarigen stellen dat, wanneer de minderjarige het recht op toegang niet zelfstandig kan uitoefenen, het recht op toegang uitgeoefend wordt door een wettelijke vertegenwoordiger (ouders, voogd, ...) in naam van het kind.

Indien de minderjarige onbekwaam is, worden de ouders worden na afsluiten van het dossier door het agentschap Opgroeien schriftelijk geïnformeerd over de bewaartermijn en de mogelijkheid om inzage te hebben in het dossier van hun minderjarige zoon of dochter. Inzage in het dossier kan zowel tijdens de hulpverlening als na de stopzetting ervan zolang het dossier wordt bewaard.

Hierbij geldt dat de wettelijke vertegenwoordiger in deze situatie geen toegang heeft tot de contextuele gegevens die het kind en een andere persoon dan de wettelijke vertegenwoordiger zelf betreffen omwille van privacy-redenen. Ook heeft de wettelijke vertegenwoordiger geen toegang tot de gegevens die door de minderjarige uitdrukkelijk als vertrouwelijk zijn bestempeld met toepassing van artikel 23 decreet rechtspositie minderjarigen (cf. infra 6.2.3.).

In geval van tegenstrijdige belangen met de wettelijke vertegenwoordiger of als die het toegangsrecht niet uitoefent, kan het recht op toegang uitgeoefend worden door de vertrouwenspersoon.

De bekwame minderjarige oefent zijn recht op toegang tot het dossier zelfstandig uit. Hij kan zich hierbij laten bijstaan (cf. supra). De ouders of opvoedingsverantwoordelijken hebben in dit geval enkel toegang tot de gegevens die hen zelf betreffen of die ze zelf hebben aangeleverd.